

Jože Šorn — obsojen med štiri stene

Starejši Ljubljanci bodo verjetno vedeli, katerega Jožeta Šorna mislim: gledališkega amaterskega igralca, ki je okrog leta 1960 nadomoma umolknil in se poslovil od odra. Napadla ga je

huda revma in ostreje je začutil posledice večkratnih zlomov kosti. Danes je obsojen le še na svoje stanovanje, celo samo na stol in bergle. Toži, da so ga prijatelji poza-

bili in da je to tem huje, ker je bil vedno navajen družbe. Bil je veseljak in zato je sedaj včasih, tako pač pride, nezno.

Rodil se je leta 1910 v Ljubljani, po poklicu je bil uradnik. Vse življenje je preživel v Mostah. Štirinajstleten je začel igrati v mladinskem domu, ki je bil v nekdanjih vojaških barakah ob Ljubljani, nato pa v dvorani, kjer je danes kino Triglav. Spominja se, da je bil tam režiser Lojze Potokar. Pod njegovim vodstvom je igral v Finžgarjevi Verigi, v Hasanaginici, v Pasijonu, v drami Na dnu Maksima Gorkega, v Shakespearovem Karloviču itd., itd.

Želel je priti tudi v dramo, pa so mu dali vedeti, da še pa. Prav, toda zato ni odnehal in ni resigniral. Mislim, da te poteze pri njem sploh ni.

Povedal mi je, da so bile njegove vloge v večini komične ali pa izrazito karakterne.

Pred drugo svetovno vojno je igral še pri viškem Sokolu, kjer je bil režiser Stane Sever, in v letih 1935–41

vodil lutkovno gledališče na Taboru.

Po vojni se je pridružil rajonski gledališki skupini Moste, ki je imela svoje prostore v bivši žrebčarni. Tam je igral v Borovih Raztrgancih, v Desetem bratu, Mokrodolcih Frana Roša, v Cankarjevem Kralju na Betajnovi in Pohujšanju v dolini Sentflorjanski in še v številnih drugih.

Med leti 1948 in 1950 je bil upravnik lutkovnega gledališča, sodeloval pa je pri njem še nekaj let več. Njegove zadnje vloge so iz Titovega doma.

Jože Šorn ima celo zbirko plakotov domala vseh predstav, v katerih je igral, pa časopisne ocene in fotografije. Vse te reči rad pokaže in se razgovori ob njih. Tudi tako mu mineva čas. In kaj sicer počne na svojem stolu? Bere knjige, ki mu jih žena nosi iz knjižnice, si naslov vsake zapiše v malo beležnico, piše dnevniki, pesmi, rešuje križanke, bere stripe in dnevno časopisje, gleda TV program in se zelo, zelo razveseli vsakega obiska.

ALENKA LOBNIK

SREČANJE OTROŠKIH IN MLADINSKIH PEVSKIH ZBOROV OSNOVNIH ŠOL NAŠE OBČINE

Letos bistvene spremembe

ZKPO občine Ljubljana Moste-Polje je 16. aprila pripravila sedmi nastop otroških in mladinskih pevskih zborov osnovnih šol naše občine. Letošnji nastop je bil vsebinsko drugačen od prejšnjih, saj je bil prvič organiziran kot srečanje in ne kot revija. Spremembe so bile najbolj veseli mladi pevci, katerim je bila prireditev v prvi vrsti namenjena. Vsi pevci so sedeli v dvorani in so slišali celoten program. Tako so spoznali nove pesmi, pa tudi kaj zmorejo drugi zbori. Primerjali so lahko program in izvedbo; obenem pa je bilo dobro organizirano prihajanje in odhajanje zborov na oder in z njega, oziroma njihovo gibanje po dvorani tudi svojevrstna paša za oči. In ker otroci „poslušajo“ tudi z očmi, se je bilo organizatorjem najbrž vredno potruditi za tako obliko nastopa.

Nastopilo je osem otroških in trije mladinski zbori. Naše šole jih imajo v resnici sicer precej več. Ker pa terja nastop na taki prireditvi neko kvaliteto, vsi niso mogli nastopiti, čeprav sicer redno delajo in nastopajo na šolskih prireditvah. Cela vrsta podružničnih šol pa ima tako majhno število učencev, da iz njih ni mogoče sestaviti dobrega zbora. Škoda je le, da nekatere velike šole niso uspele poslati na srečanje več kot en zbor. Šola I. Moškrice je zastopala samo dober otroški zbor, čeprav so prejšnja leta poznali

njen mladinski zbor prek meja naše občine, tja do republiških revij. Tudi šola V. Pregarc je predstavila samo dva otroška zbora. Šola Ketteja in Murna ima sicer dober mladinski zbor, a kje je bil vsaj še en otroški zbor, ki pomeni dopolnilo mladinskega.

Vsi zbori so bili za nastop solidno pripravljeni, program je bil dobro izbran in tudi izvedba je bila na dostojni višini. Klavirsko spremljavo sta prevzela prof. Silva Hrašovec in prof. Miro Kokol. Za zaključek so ob spremljavi harmonikarskega orkestra glasbene šole Moste-Polje

zapeli vsi pevci skupno pesem. Srečanje je bilo rezultat celotnega sistematičnega dela aktivna zborovodij, ki se je na pobudo komisije za glasbo pri ZKPO prvič sestala že lani v oktobru. Zborovodje so takrat izrazili željo po organiziranem načrtu dela, izpopolnjevanju strokovnega znanja in spoznavanju zborovske literature. Zato je aktiv organiziral študijske sestanke, strokovno vodstvo teh pa je prevzel prof. Miro Kokol. Zaradi vsebine dela in različnih problemov pri delu z zbori, so bili sestanki deljeni. Zborovodje podružničnih šol, ki delajo v drugačnih razmerah, so se zbrali posebej. Zborovodje so bili z delom zadovoljni in želijo v prihodnjem šolskem letu na svojih aktivih zvesti še nekaj o ritmični in melodični vzgoji, osnovah dirigiranja in teoriji glasbe nasploh. Komisija za glasbo pa želi s tako organiziranim delom povečati število nastopajočih zborov in še izboljšati njihovo kvaliteto. Letos so nastopili otroški zbori osnovnih šol Vide Pregarc, Sostro, Polje, Jožeta Moškrice, Zaloga in Dolskega ter mladinski zbori z osnovnih šol Sostro, Polje ter Ketteja in Murna.

Informacija o delu sklada za gradnjo osnovnih šol in VVZ

Sredstva ne dotekajo redno

BRALCEM NAŠE SKUPNOSTI POSREJDEJEMO NEKAJ PODATKOV O DELU SKLADA LJUBLJANSKIH OBČIN PRI TIS LJUBLJANA ZA GRADNJO OSNOVNIH ŠOL IN VZGOJNO-VARSTVENIH ZAVODOV.

Sklad je imel 31. marca 1973 na ziro računu 27.044.203 dinarjev. Do 10. aprila je znašal letošnji priliv iz samoprispevka 9.268.364 dinarjev ali 18,2 % letnega finančnega načrta iz tega naslova. Ker priliv sredstev zaostaja, bo upravni odbor sklada posebej opozoril občinske skupščine, da le-te po 8. členu odloka o uvedbi krajevnega samoprispevka zagotovijo prek svojih davčnih uprav učinkovitejšo kontrolo obračunavanja in plačevanja samoprispevka ter ugotovijo, zakaj priliv sredstev zaostaja.

Iz občinskih proračunov na račun obveznosti sklada za leto 1973 še ni nobenega priliva.

Finančni načrt sklada za leto 1973 še ni potrjen. Upravni odbor ga je sprejel kot predlog že na dvajseti seji dne 20. februarja 1973. Po tem predlogu bi morale ustanoviteljice sklada od predvidenih sredstev v višini 87.822.000 dinarjev zagotoviti iz proračunov 17.865.000 di-

narjev ali 20,4 % vseh sredstev sklada za leto 1973. (Ostali viri: samoprispevek 58,1 %, prispevek sklada za otroško varstvo 19,7 % in drugi viri — obresti 1,8 %).

Upravni odbor je predlagal, da občinske skupščine krijejo svoj delež za leto 1973 po enakih merilih, kot so se same dogovorile za lansko leto.

Obveznosti občin po predlogu, kot ga je sprejel UO sklada	Zagotovljeno po prorač. obč. sk.	Nepokrita razlika
Bežigrad	4.539.885	2.000.000
Vič-Rudnik	2.539.890	1.615.890
Šiška	5.387.565	4.463.565
Moste-Polje	3.506.775	1.500.000
Center	1.890.885	1.890.885
SKUPAJ:	17.865.000	11.470.340

Občinska skupščina Moste-Polje je v zvezi s svojo odločitvijo o višini sredstev, ki jih je zagotovila v proračunu za leto 1973, sprejela 29. marca 1973 na seji obeh zborov tudi posebno stališča in sklepe, ki jih je posredovala upravni odboru sklada, ostalim občinskim in mestni skupščini. V teh sklepih in stališčih je nakazala problem proračunskega financiranja obveznosti občine v zvezi z zakonsko omejitvijo proračunske po-

trošnje v letu 1973, problem, ki nastaja v zvezi s stalno dražtvijo gradenj objektov iz samoprispevka in kot zaključek postavila ugotovitev, da tudi v naslednjih letih ne bo mogla prispevati več, kot je z odlokom nominalno dogovorjeni končno predlagala občinskimi in mestni skupščini ter družbenopolitičnim organizacijam v Ljubljani, da problem preučijo in najdejo skupno rešitev.

KAKO JE Z OBJEKTI IZ PROGRAMA V OBČINI MOSTE-POLJE?

Osnovna šola Zalog.

Po končani uskladitvi programa in zagotovitvi dodatnih sredstev za povečano zmogljivost je izdano gradbeno dovoljenje. Z deli bodo pričeli v začetku maja letos. Čeprav je do oddaje del temirski načrt prekoračen za 120 dni, obstajajo možnosti, da bodo zaključna dela na tem objektu končana marca leta 1974 z enomesečno zakasnitvijo.

Vzgojnovarstveni zavod Vevče — adaptacija.

Objekt je bil 21. februarja 1973 izročen v uporabo.

Vzgojnovarstveni zavod Zavor.

Dela tečejo po časovnem načrtu. V teku so dogovori med občino in krajevno skupnostjo glede ureditve okolja. Zaključek del je predviden v septembru letos.

Osnovna šola Polje.

Potrjeno so programske osnove, naročen je idejni projekt.

Vzgojnovarstveni zavod Nove Jarše.

Potrjena je programska osnova, investicijski program je pripravljen in ga komisije že obravnavajo.

VSAKO LETO ŠIRŠE IN GLOBLJE PRIJATELJSTVO

Tudi letos — že sedmič — so pionirji oš Ketterja in Murna sprejeli v goste pionirje Beogradske oš Josipa Pančiča. Po prihodu v Ljubljano so „domači“ pionirji popeljali vsak svojega gosta na svoje domove. Istega dne popoldne so skupaj prisostvovali literarnemu večeru na šoli. Naslednje jutro so se z avtobusi popeljali do Predmaja in šli tudi v Postonjsko jamo, nad katero so bili gostje nadvse navdušeni. Zvečer pa so prisostvovali slavnostni akademiji v počastitev občinskega praznika. Njihova učenka 6. razreda se je vključila v program z dvema klavirskima točkama. Po končani predstavi sta si predstavnika — pionirja obeh bratskih šol — izmenjala pozdrave in darila, potem pa so gostitelji pospremili svoje goste na železniško postajo.

Vsako leto se tako izmenjajo nove generacije dveh bratskih šol, vsako leto se prijateljske vezi razširjajo in poglabljajo.

DEŽURNI 316-690

Življenje in delo mladinskih aktivov v naši občini je postalo izredno razgibano. Akcija za akcijo gre mimo nas in vse težave, ki jih imamo bodisi pri organiziranju, bodisi pri sodelovanju v akcijah, bolj ali manj uspešno rešujemo. Sklenili smo, da v tem našem kotičku pričnemo z novo rubriko, ki bo prav gotovo pritegnila vašo pozornost. V besedi in sliki bomo namreč pričeli predstavljati mladinske aktivne naše občine in upamo, da bomo uspešno zajeli resnično čimveč mladinskih aktivov. Seveda pa želimo pri tem vašega sodelovanja. Pišite nam o delu svojega aktivna, pišite nam o organiziranosti, o akcijah, ki jih pripravljate, o vlogi in pomenu mladinske organizacije, skratka pišite nam o vsem, kar je v tesni povezani z vašimi hotenji.

Za začetek smo izbrali mladinski aktiv gimnazije Moste. Pa ne zato, ker je delo aktivna najbolj organizirano, temveč prej zato, ker je gimnazija Moste najbližja OK ZMS. Našemu sodelavcu (se pravi meni) pa se v tem presnetem mesecu ljubezni ni ljubilo hoditi prav daleč. Vendar, led je prebit, krizo bo preživel in spet bo prišel z delom.

Pogovarjal se je torej naš sodelavec z nekaterimi dijaki mošćanske gimnazije in iz tega pogovora je nastal prispevek, ki ga objavljamo.

V pogovoru so sodelovali: Srečo Kim, predsednik šolske dijaške skupnosti; Meta Volk, predsednica mladinskega aktivna ter člani mladinskega komiteja Iztok Šorli, Tone Gorše, Roman Lupinc, Mirjam Hočevar, Vlasta Krošelj, Daniel Rojšek in Nevenka Radojevič.

„Ko smo imeli mladinsko konferenco, smo si zastavili zelo dober program, ki pa ni bil samo program šolske dijaške skupnosti, ampak tudi program mladinskega aktivna,“ je povedal Srečo.

„Dokončno smo sprejeli tudi statut SDS, temelj na katerem bi gradili samoupravljanje na šoli. Veliko nam pomeni tudi to, da je mladinska organizacija na šoli pričela z resnejšim delom in da so tudi mladinski funkcionarji v šoli postali resnejši in zrelejši.“

Hoteli smo izdati tudi mladinski časopis, vendar je ostalo samo pri hotenju, ker časopis ni izšel. Da, pri formiranju uredniškega odbora smo storili veliko napako, saj smo vanj postavili samo dijake četrtil letnikov.“

KIRN: „Ježi me, da je mladinski aktiv zaspal prav pri povezavi z drugimi mladinskimi aktivni, saj smo si v programu zastavili nalogo, da bi imeli čimveč stikov. Nameravali smo tesno sodelovati z vojnim internatom, saj je na naši šoli veliko gojencev tega internata.“

LUPINC: „Težko je pri nas, kajti dijaki so obremenjeni z učenjem, imajo pa tudi svoje interese. Dijaki pojmujejo samoupravljanje samo kot svojo korist, kot svoje pravice, ne pa tudi kot dolžnost. Ni nobene samoiniciative. Večina dijakov ne misli na jutri, vsako delo poteka po liniji najmanjšega odpora.“

VOLK: „Se vedno je slab učni uspeh izredno pereč problem na šoli. Sklicali smo vse slabe dijake in se pogovorili z njimi, pa tudi z najslabšimi razredi smo se pogovorili. Vendar si dijaki niso upali ali pa niso hoteli s problemi na dan. Tudi na konferenci nam to ni uspelo. Uspeh se je sedaj kljub temu nekoli pojavil.“

KIRN: „Če naj se dotaknem idejnosti pouka, te bo verjetno presenetilo, da je vsaj zame najbolj idejno organiziran pri matematiki, fiziki in fiziofiziji. Pri matematiki in fiziki imamo seminarje, kjer se kaže dijaška samoiniciativa. Pri fiziki imamo celo dijaško ocenjevanje. Pri fiziofiziji se tudi ustavnost ob vsakem odprtem vprašanju in se ne ustrašimo težav. Razčistimo vsak problem. Posebna zahvala gre tovarišem profesorjem Medenovi, Skulju in Golji.“

ŠORLI: „Res imam občutek, da profesor Skulj veliko vlaga v svoja predavanja in je prava avtoriteta. Reš pa je, da velikokrat kontaktiramo s profesorji na neprav način. Dosti več se da do seči s pogovorom kot s pobalinstvom.“

KIRN: „Krožki so zelo dobro organizirani. Veliko je dijakov, ki ne delajo nikjer, so pa tudi taki, ki delajo v več krožkih hkrati in še v mladinskem aktivni. Sedaj se trudimo, da bi dali več poudarka prvim letnikom.“

ŠORLI: „Fizikalni krožek, ki deluje v okviru praktičnih znanj, bo letos postal na tekmovanje v Celju 12 tekmovalcev, šolsko športno društvo dela bolje s prihodom novega profesorja telesne vzgoje, dobro pa delajo tudi dramski, literarni in geografski krožek in klub OZN.“

KIRN: „Rad bi povedal tudi nekaj, kar mi že dolgo leži na srcu. Naša gimnazija je večkrat zapostavljena. Nekateri, ki smo prišli z drugih gimnazij, vidimo, da ni pravzaprav med bežigradsko in mošćansko gimnazijo nobene razlike. Šola je neupravičeno na slabem glasu. Ne vem, če se na kateri drugi gimnaziji direktor tako dobro pozna svoje dijake, kot jih pozna naš. Tu imamo resnično občutek, da niso številka, ampak človek z vsemi pravicami in dolžnostmi. Tudi dijaki med seboj ne delajo nobenih razlik. Se vedno namreč prevladuje avtoriteta strahu. Na bežigradski ali kaki drugi gimnaziji imajo profesorji, ki zelo veliko dijakov vrže. Ker pri nas takega profesorja nimamo, smo torej na slabem glasu.“

ŠORLI: „To je res. Jaz sem tu na mošćanski gimnaziji odličen, hčerka moje sosedice pa je dobra ali pravdobro na bežigradski. Vendar jaz tam še dober ne bi bil. V zadnjem času pa tudi ne prihaja več toliko gimnazijcev z drugih gimnazij v našo, temveč precej odhajajo. Mnogi si še vedno niso na jasnem, da gimnazija usposablja človeka za nadaljnji študij. Za to je treba tudi delati.“

KIRN: „Tudi OO ZK deluje sedaj dosti bolje. V osnovni organizaciji je sedaj precej mla-

dih, veliko pa jih nameravamo sprejeti na novo.“

VOLK: „Delo mladinskega aktivna je po kriterijih uspešno — neuspešno — precej uspešno. Vendar pa je sedaj doba mrtvila, saj se bliža konec šolskega leta. Mladinski aktiv je še vedno omejen na ozek krog ljudi. Občutek imam, da dijaki še vedno ne jemljejo mladinske organizacije kot svojo.“

Politična šola tudi ni uspela popolnoma, predvsem zaradi neodgovornosti tistega, ki je s strani občinske konference ZM prevzel odgovornost zanj. Veliko bolje so uspela predavanja, ki smo jih organizirali sami s pomočjo delavske univerze. Po te kratki dobi mrtvila bomo še bolj vneto zagrabil in prepričani smo, da bo mladinska organizacija kmalu postala skrb vseh dijakov in ne samo ozkega kroga.“

Pogovor sem zapisal približno tako kot je potekal, brez oplešavanja in spreminjanja. Opravičujem se, če sem kako stvar izpustil, vendar zaradi pomanjkanja prostora resnično nisem mogel zapisati vsega. Upam pa, da se bodo besede predsednika mladinskega aktivna gimnazije Moste uresničile. Ne samo na gimnaziji, ampak tudi drugod, saj mladinska organizacija ni in ne sme biti stvar posameznikov.

Mladinski aktiv podjetja SAP je na svoji prvi seji razpravljal o delavskih domovih v Crkveni in Opatiji, ki so bili zgrajeni iz sredstev dveh podjetij občine Moste-Polje in so bili dani v upravljanje počitniški skupnosti Moste-Polje. Zgrajeni so bili zato, da bi bil delavcem dosegljiv poceni dopust. Iz nepojasnjenih vzrokov pa je bilo ustanovljeno podjetje Jadran turist, ki sedaj upravlja s temi domovi.

Sprejet je bil sklep, da družbenopolitične organizacije podjetja SAP zavzemajo svoje stališče in zahtevajo prek občine Moste-Polje, da bodo domovi vrnjeni delavcem. Posebne sklepe naj bi sprejeli tudi mladinski aktivni ostalih prizadetih podjetij.

Se ena novica podjetja SAP. Novo podjetstvo je pripravilo zelo pester program dela, ki ga misli letos v celoti uresničiti. Že na prvi redni seji predsedstva aktivna ZMS SAP je predsednik aktivna Borut Pečnik predlagal komisije, ki bodo delale v okviru mladinskega aktivna. Vse komisije sovpadajo s komisijami na OK ZMS Moste-Polje.

Prireditev pod naslovom Dan mladih občanov že potekajo in odigrane so bile že vse športne tekme. Upamo, da bo tudi kulturni spored uspel vsaj tako, kot so uspela športna tekmovanja, saj se je le-te udeležilo skoraj dvakrat toliko ljudi kot lani.

Komisije pri OK ZMS kljub poletnemu mrtvilu delujejo s polno paro. Pripravljajo obširne programe za obdobje po počitnicah, pa tudi med počitnicami samimi bo dela več kot dovolj.